

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	\$11.00
Kanadoje	11.00
Kitur užsienyje	15.00
Metams prenumerata:	
Jungtinėse Valstijose	10.00
Pavienio egzempl. kaina	5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States

110-12 Atlantic Avenue

Richmond Hill 19, N. Y.

Telephone Virginia 9-1827

PRICE 5c A COPY

No. 152

Richmond Hill 19, N. Y., Antradienis, Rup. (Aug.) 7, 1956

METAI 46-ti

KRISLAI

Keturių šimtų metų
pastangos.
Suezas ir Panama.
Užkliuvo ir kunigams.
"Toxoplasmosis".
Vėl smūgis žmonių laisvei.
Rašo A. Bimba

Dėkui pranciškonų Darbiniui už priminimą mums apie keturių šimtų metų su-
kaktį nuo mirties Jezuity ordino gimdytojo Igno Loyolos. Istorija labai įdomi.

Loyola steigęs Jezuity ordina atvedimui visos žmonijos prie Kristaus ir, žinoma, prie katalikų bažnyčios. Savo atkaklumu, piktumu ir kovingumu jie neturi sav lygių. Jų nachališkumas neturi ribų. Jų fanatizmas ir suktumas tiesiog neišsėmiami.

Bet ką gi jie atsiekė? Grąžiausia ir geriausia atsako pats Darbininkas. Prašau: "Po keturių šimtų metų nesame geresnėje padėtyje už anuos laikus". Vadinasi, visos Jezuity keturių šimtų metų pastangos buvo bergždžios.

Vienas diplomatas, sakoma, išsitaręs: Gerai būtų, kad būtų šaukiamai konferencijai dėl Suezo kanalo pasiūlyta pasikalbėti ir apie Panamos kanalą.

Veikiausia kas nors taip ir padarys.

Yra ir daugiau tokių vandenų kelių, kurie naudingai visam pasauliui. Kodėl tikrai vienur Suezu taip smarkiai susirūpinta?

Nasseris užkliuvo už liežuvio ir Chicago kunigų Draugui. Marijonų organas neabejoja, kad Nasseris "ranka rankon eina su Maskva", arba: "Nasseris yra palaukęs visą viltis susitarti su Vakarais".

Iš kur ponas šimutis tiek daug žino? Niekur taip nėra pasisakęs Nasseris.

Dr Alvarez praneša, kad medicinos mokslas staiga užtikęs visai "nauja" ir labai pavojinga liga. Ji pakrikštijta labai mokslišku vardu "toxoplasmosis". Ji labiausia kimba prie kūdikų, kartais dar nė negimusių!

"Toxoplasmosis" puola kūdikio smegenis ir nervus. Ją mes esą pasiskolinę iš gyvulių.

Kartais, pavyzdžiui, žmogus pradeda netekti regėjimo. Gydytojai ieško, bet nesuranda priežasties. Dabar spėjama, jog tai bus darbas minėtos "toxoplasmosis".

Arba, pavyzdžiui, staiga žmogus pradeda nustoti normalaus girdėjimo. Irgi mistėrija. Galimas daiktas, kad čia mes turime reikalą su ta pačia liga, vadinama "toxoplasmosis".

Nuteisimas šešių komunistų vadų New Yorke dar kartą turėtų patarnauti konkrečių įrodymų, kaip tas Smitho aktas negali būti suderintas su Teisių Biliumi.

Nuteistieji net nebuvo kaltinami mokymu arba skelbimu spėka nuverstį Amerikos

(Tąsa 4—tame puslapyje.)

Vėliausios žinios

Iš viso pasaulio

Pekinas. — Kinijos premjeras Čou En-lajus sako, kad Kinija darys pastangas platinti demokratiją, plėsti laisvę. Kinijos parlamentas posėdžiaus dažniau, bus daugiau kritikos ir savikritikos.

Yashingtonas. — Sen. Joseph McCarthy sako, kad Amerika turėtų padėti kariniais Britanijai ir Francūzijai "apvalyti Suezo kanalą klausimą".

Damaskas. — Sirijos aliejaus darbininkų unija paselbė, kad nafta nustos plaukusi per Sirijos vamzdžius link britų laivų, jeigu britai drįstų naudoti karinę jėgą prieš Egiptą.

Washingtonas. — Demokratų partijos nacionalinis pirmininkas Butleris mano, kad prezidentas Eisenow-eris dar gali paskutinėje minutėje apsigalvoti ir ne-kandidatuoti.

Kanados ir Belgijos socialistų delegatų grupės Tar. Sąjungoj

Maskva. — Čia dabar lankosi Kanados Albertos provincijos socialistų delegacija. Tai delegacija nuo Alberta CCF, Kooperatyvinės partijos, kuri yra Kanados socialdemokratija. Sekantį mėnesį Tarybų Sąjungoje apsilankys svarbi Belgijos socialistų delegacija, į kurią įeis partijos vadai ir parlamento frakcijos nariai.

Tuo tarpu "Pravda" atspausdino straipsnį, kuriame gan aštriai kaltina fran-

Varšuva. — Wladyslawas Gomulka jau sugrįžo Lenkijos kompartijon.

Pekinas. — Kinijos valdžia paskelbė, kad nebuvo jokios invazijos Burmon, kad kinų karėiviai jau ilgą laiką randasi srityse, apie kurias kalbama (New York "Times" sekmadienio laidoje pripažįsta, kad kinų pasienyje radosi jau praeitą rudenį, kad nieko naujo ten neįvyko.)

Ispanija norėtų būti tarpininke dėl Suezo

Madridas. — Franco valdžia davė suprasti, kad ji norėtų būti tarpininke Suezo ginče. Esą, Ispanija tai rolei kaip tik tinkama: iš vienos pusės ji yra Europos valstybė, iš kitos ji palaiko labai draugiškus santykius su arabais ir pati turi nemažai arabiškų tradicijų (dar nuo tų laikų, kuomet Ispanija buvo arabų-maurų okupuota).

cūzų socialistinius delegatus, kurie šios vasaros pradžioje lankėsi Tarybų Sąjungoje. "Pravda" sako, kad delegacijos galva Pierre Comin ir eilė kitų delegatų iškraipė, ką jie matė ir net iškraipė tą, ką Chruščiovas jiems sakė.

"Pravda" pridėjo, jog nestebėtina, kad Socialistų partijos organas "Le Populaire" skaitomas labiausiai anti-tarybinis laikraščiu Francūzijoje.

McKeon nubaustas

Parris Island, S. C. — Seržantas McKeonas, kuris praeitą savaitę tapo nuteistas, apeliuoja. Jo byla persvarstyti gali laivyno sekretorius.

McKeon buvo karinio teismo rastos kaltu ir nuteistas 9 mėnesiams kalėjime, seržanto laipsnio atėmimu ir išmetimu iš marių korpuso. Jis gaus negarbingo atleidimo dokumentą.

Bausmė labai sukrėtė seržantą, kuris buvo teistas už naujokų kuopos įvedimą į pelkes nakties metu. 6 paskendo. McKeonas buvo sukrėstas ne tiek dėl kalėjiminės bausmės, kiek dėl išmetimo iš marių ir dargi su negarbingu atleidimu. Jis, mat, buvo pro-fesinis karys, kurie tikėjosi visą gyvenimą praleisti marinuose ir paskui gauti pensiją. Jis turi žmoną ir

Pensijų įstatas savyje turįs ir savo blogą pusę

Washingtonas. — Naujasis pensijų įstatymas, atnėšęs nemažai pagerinimo moterims, kai jos sulaukia 62 metų amžiaus, o negalaujantiems pensijos davimas, kai jie sulaukia 50 m. Bet, iš kitos pusės, įstatymas įgalioja teismus atimti pensijas nuo asmenų, kurie apkaltinami sedicijoje arba išdavystėje. Kadangi dažnai sedicijos ir išdavystės kaltinimai primetami asmenims tik už politinę veiklą, tai, kaip tai sako stebėtojai, tas punktas gali būti naudojamas, kad atimti pensijas nuo daugelio politiniai susipratusių darbo žmonių.

Kitas republikonų vadas išstojo prieš Richardą M. Nixoną

Sacramento, Calif. — Po Stasseno, dabar kitas žymus republikonas išstojo prieš Nixoną. Jis yra Goodwin J. Knight, Californijos gubernatorius. Knight savo nuomonę išreiškė spaudos konferencijos metu. Jo pasisakymas prieš Nixoną nebuvo toks aiškus kaip Stasseno, bet vis vien pakankamai suprantamas.

Knight sakė, kad jis beveik tikras, kad Eisenhoweris galėtų laimėti Californijoje. Bet jis labai abejo-

ja, ar laimėtų Eisenhowerio-Nixoną porėlę. Knight'o pareiškimas skaitomas nemenu smūgiu Nixonui, nes pats Nixonas pareina iš Californijos. Buvo gerai žinoma, kad Knight jo nemėgsta, bet vis vien nemanyta, kad prieš jį taip atvirai išstos.

Kitas Californijos republikonų šulas, sen. Knowlandas, kuris yra žinomas kaip izoliacionistų ir ultra-reac-cioninkų vadas, remia Nixoną.

Pacių amerikiečių balionai sulaukė J.A.V. ambasadorių

Budapeštas. — Amerikos ambasadorius Vengrijoje Christian M. Raynald, kuris dabar paskirtas ambasadorium Ekvadore, praeitą sekmadienį norėjo Amerikos kariniu orlaiviu aplėisti Vengriją. Bet Vengrijos valdžia nedavė leidimo orlaivui skristi. Aiškiniamas buvo duotas, kad pacių amerikiečių propagandiniai balionai, kurie paleisti virš Vengrijos, sudaro pavojų skristi. Tai balionai, kuriuos amerikiečiai paleidžia Vokietijoje ir kuriuos vėjas neša į rytus. Balionai pilni lapelių, kurie balionui su laiku sproguos, nukrinta žemėn.

Ambasadorius išvažiavo Austrijon automobiliu.

Washingtonas. — Stassenas oficiališkai atidarė raštinę, iš kurios bus vedama propaganda už Herterio nominavimą į vice-prezidentus.

vaikus. Šią savaitę jo žmona laukia naujagimio.

Karinis teismas nuteisė seržantą McKeoną už žiaurumą, nors du generolai, Pate ir Puller, jį kaip ir teisino.

Darbo unijų kovos lauke

New Yorkas. — Trys didžiosios plieno kompanijos, U. S. Steel, Bethlehem ir Republic, jau pasirašė kontraktus su unija. Plieninkų streikas tokiu būdu pilnai baigtas.

Derybos aluminio streike atsinaujino pirmadienį.

Detroitas. — Auto darbininkų unijos (UAW) lokalai, kurie turi daug bedarbių, sako, kad miesto pašalpos departamentas menkai padeda. Kuomet bedarbiai nariai siunčiami į miesto pašalpos įstaigą, jiems beveik visuomet atsakoma, kad dar ne laikas. O kai pagalba jau duodama, tai du doleriai savaitei šeimos nariui.

ja, ar laimėtų Eisenhowerio-Nixoną porėlę. Knight'o pareiškimas skaitomas nemenu smūgiu Nixonui, nes pats Nixonas pareina iš Californijos. Buvo gerai žinoma, kad Knight jo nemėgsta, bet vis vien nemanyta, kad prieš jį taip atvirai išstos.

Kitas Californijos republikonų šulas, sen. Knowlandas, kuris yra žinomas kaip izoliacionistų ir ultra-reac-cioninkų vadas, remia Nixoną.

Buęs Irano premjeras jau yra paleistas iš kalėjimo

Teheranas. — Iš kalėjimo jau paleistas Mohamedas Mosadegas, buęs Irano premjeras. Jis atsėdėjo kalėjime trejus metus. Mosadegas tapo įkalintas treji metai atgal po to, kai karinis teismas jį nuteisė kaip antivalstybinio suokalbčio rengėją. Faktinai tai dabar prie valdžios stovį gailai nuvertė Mosadego valdžia, kadangi ji nacionalizavo naftos versmės. Tos versmės dabar grąžintos britams - amerikiečiams.

Mosadegas yra vadas turio Irano nacionalistų, kurie siekia daugiau nepriklausomybės nuo Vakarų Iranui. Jo rolė Irane esanti panaši į Nasserio rolę Egipte.

Ką Mosadegas dabar darys, ar jam bus leista ramiai gyventi laisvėje, dar nežinia.

Beirutas, Libanas. — Arabų lyga šaukia posėdį, kuriame, kaip manoma, visos arabiškos šalys išreikš savo solidarumą Egiptui Suezo klausimu. Prie lygos priklauso 9 arabiškos šalys. Manoma, kad net pro-vakarietiškas Irakas turės, po savo žmonių spaudimu, prisidėti prie solidarumo Egiptui.

Britų lėktuvnešiai plaukia link Suezo

Arabiškos šalys įspėjo Vakarus: Šalin rankas nuo Egipto Suezo!

Londonas. — Britai pranešė, kad trys jų dideli kariniai lėktuvnešiai ir kiti kariniai laivai išplaukė iš Portsmoutho, kad sustiprinti britų karinį laivyną rytinėje Viduržemio jūros srityje, netoli Suezo. Taipgi pranešama, kad britai pasiuntė 1,200 parašutistų ton sritin. Jie, kaip matyti, bus išsodinti Kipro saloje.

Irako pasisakymas

Tuo tarpu arabiškos šalys vieno po kitos įspėja Vakarus nesiimti žingsnių prieš Egiptą. Sirijos valdžia sakė, kad jeigu Vakarai imtųsi karinių žingsnių prieš Egiptą, tai visos arabiškos šalys nutrauktų santykius su Vakarais. Panašiai išsireiškė Libano valdžia. Libano spauda taipgi sako, kad visi žibalo vamzdžiai Artimuose Rytuose, per kuriuos Vakarai gauna naftos, tokiu atveju būtų nukirsti.

Bet daugiausia susirūpinimo Britanijoje iškėlė Irano pareiškimas. Irakas yra vienintelis arabų kraštas,

kuris yra vakarietiško bloko narys. Irakas iki šiol skaitėsi glaudžiu britų sąjungininku. Bet ir Irako valdžia paskelbė, kad ji pilnai solidarizuojausi su Egiptu. Irakas įspėjo britus atitraukti rankas nuo egiptiško Suezo, kurį Egiptas turėjo teisę nacionalizuoti. Britai labai susirūpinę, nes jie pačiame Irake valdo datig naftos koncesijų. Jie dabar bijo, kad Irakas gali pasekti Egipto pavyzdžiu.

Kvietimai nepriimti

Nei Egiptas nei Tarybų Sąjunga! pirmadienio rytą dar nebuvo atsakę į britų-jankių-francūzų kvietimą dalyvauti tarptautinėje konferencijoje. Egipto spauda sako, kad Egiptas jokių būdu nedalyvautų tokioje konferencijoje, nebent Vakarai iš anksto pasizadėtų pripažinti nacionalizavimą, taipgi, kad konferencija vyktų ne Londone, o Kaire. Pranešama, kad Nasseris tuo tarpu konferavo su tarybinu ambasadorium.

Indonezija pareiškė Olandijai: Jūs skolingi mums, ne mes jums

Jakarta. — Indonezija, kuri iki septyneri metai atgal buvo Olandijos kolonija, dabar tai Olandijai iškrėtė nemenką šposą. Indonezija iki šiol turėjo susitarimą, kad ji mokės kitoms šalims skolas, kurias praeityje pridarė Olandijos administracija Indonezijoje.

Philadelphia, Pa.

MIRĖ

Frank Yuosoponis mirė rugpjūčio 4 d. Gyveno po num. 6407 Grays Ave.

Laidotuvis įvyks rugpjūčio 8 d. 9 v. ryto, iš J. Haas koplyčios, 6336 Elmwood Ave., į National Beverly Hills kapines, N. J.

Šią žinią prisiuntė A. Zalner Special Delivery laišku.

Kipriečiai nacionalistai ir vėl įspėjo britus okupantus

Nicosia. — Kipriečių nacionalistų kovos organizacija EOKA įspėjo britiškus okupantus, kad jeigu jie pakars tris mirtim nuteistų kipriečius, tai jie numarins nelaisvėje laikomą britų pareigūną. Tas britas yra John A. Cremer. Jis yra, sako kipriečiai nacionalistai, suktas britų žvalgybos karininkas.

Nacionalistai tą įspėjimą paskleidė lapelių pavidale Nicosios gatvėse.

je. Tų skolų dar yra apie 4,000,000,000 guiderių (maždaug bilijonas dolerių). Buvo susitarta, kad Indonezija tas sumas laipsniškai mokės Olandijai ir ta ją perduos kitoms šalims.

Bet dabar Indonezija paselbė, kad skolos daugiau neegzistuoja. Ko daugiau, olandai dargi skolingi indonezams. Priežastis: olandai vedė ilgą ir žiaurų karą prieš besisteigiančią Indonezijos respubliką ir jai pridarė daugybę nuostolių. Ties nuostoliai siekia daug daugiau negu keturis bilijonus guiderių. Kitaip sakant — Olandija skolinga Indonezijai, ne Indonezija Olandijai.

Iš Hagos, Olandijos, pranešama, kad tenykštė valdžia įnirtusi. Ji jaučia, kad indonezai prie tokio žingsnio paskatino Egiptas, kuris nacionalizavo Suezą. Kaip žinia, visa Indonezijos spauda karštai sveikino Egiptą.

New Orlensas. — Leite-nantas pulkininkas Frank K. Everest skraidė savo raketinį orlaivį Bell X-2 1.9 00 mylių per valandą greitį.

ORAS NEW YORKE

Giedra, šiltoka

